

'Wat een prachtig behang ook'

Paul Lips
stadredactie@haarlemsdagblad.nl

Haarlem ■ Tijdens een speciale rondleiding in het Frans Hals Museum klinkt bij een schilderij van Cornelis Cornelisz. van Haarlem de opmerking: „Het is een bruiloft maar niemand kijkt vrolijk.”

Kwetsbare ouderen wandelen onder leiding van Mischa van der Wal door de zalen. Ze zijn onderdeel van een 'pilot', rondleidingen voor mensen die zich eenzaam voelen of te maken hebben met (beginnende) dementie. „Het museum wil een open huis zijn waar iedereen zich welkom voelt”, legt directeur Ann Demeester uit. Vandaar dat de samenwerking is aangegaan met zorgorganisatie Kennemerhart. Een aantal achterevolgende maandagochtenden kan oude en moderne kunst worden bewonderd.

Zoals die vermaarde 'Bruiloft van Pelus en Thetis' uit 1593 van Van Haarlem. „Ze hadden niet veel aan”, grapt een van de deelnemers, kijkend naar de blote dames en heren op het doek. „Mythologische tafereel waren een excuus om naakte figuren af te beelden”, verduidelijkt Mischa van der Wal. De afgebeelde bruiloft was indirect aanleiding voor de Trojaanse Oorlog. Op de achtergrond is de niet voor de bruiloft uitgenodigde Hera - godin van de verdeeldheid - te zien, die een gouden 'twistappel' heeft geworpen. Daar kwam natuurlijk narigheid van.

Verwaarloosd

De vernieuwde collectiepresentatie 'Haarlemse Helden, Andere Meesters' toont werken van oude meesters uit de zestiende en zeventiende eeuw, aangevuld met eigentijdse accenten. Van de Britse kunstenaar Tracey Emin (1963) is een videowerk uit 1997 te zien, waarbij de camera zich langzaam door huis-, slaap- en

Deelnemster Job wijst naar het bruiloft-schilderij van Cornelis Cornelisz. van Haarlem.

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

badkamer beweegt. Tandpasta-tube bij de wastafel, schoenen en kleding op de vloeren, asbakje met peuk, cd's en kranten overal rondslingerend. „Ik heb regelmatig te maken gehad met mensen die zichzelf verwaarloosden”, legt de aanwezige Marcel uit. „In zo'n huis woonde soms iemand die heel veel katten had. Die deden dan hun behoefte op de oude kranten die overal op de vloer lagen.”

Snel door naar een wat vrolijker tafereel: het 'Feestmaal van officie-

ren en onderofficieren van de St. Jorisdoolen', geschilderd in 1619 door Frans Pietersz. de Grebber. Daar zitten de heren met hun kragen, roodwitte sjerpen en hoge hoeden. Vooraan links kolonel Pieter Jacobsz Schout, met oranje sjerp. Eén van de anderen snijdt een stuk gevogelte aan.

Een Heemsteedse mevrouw, genaamd Job, vindt het fantastisch om aan deze rondleidingen mee te mogen doen. „We kwamen hier natuurlijk vroeger al. Het museum verveelt

nooit. De zalen hebben allemaal een aparte sfeer. Kijk alleen al naar dat prachtige behang!”

De groep houdt halt bij een wat kleiner werk uit circa 1620 van Dirck Hals. De broer van. Geschilderd is een musicerend gezelschap op een terras, ergens buiten de stad. Een stel vrolijke flierfluiters. Het zijn doeken die indertijd goed verkochten. Meestal zat er ook nog een nuttige boodschap in, zoals 'hoeft u voor lichtzinnigheid'.

Nog snel is er tijd voor een kijkje

bij 'Het Sint Nicolaasfeest' van Richard Brakenburgh, geschilderd rond 1690. Eenzelfde soort doek van Jan Steen heeft duidelijk als voorbeeld gediend, maar zo'n kopie werd als een eer beschouwd. Een jochie rechts bespeelt een trommel die hij kreeg van de goedheiligman, maar een jongen links huilt tranen met tuiten. „Wel apart. Bij Jan Steen zie je meestal mensen die vrolijk en gezellig ogen. Maar op dit schilderij lijkt iedereen een beetje eenzaam”, besluit deelnemster Ans.